■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۲۶ ■ پنجشنبه ■ ۲۵ شهریور ۱۴۰۰

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرمسئول: مهدی شفیعی
سردبیر: جواد دلیری

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: شرکت چاپ جام‌جم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی
چاپخانه همشهری
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۲/۵۹ | اذان مغرب ۱۹/۲۸ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۷ | اذان صبح فردا ۵/۲۴ | طلوع آفتاب فردا ۶/۴۸

سخن روز

امام علی (ع):
فرصت چون ابرگذران است پس فرصت‌های نیک را غنیمت بشمارید.
نهج البلاغه کلمه ۲۱، ص ۳۲۱

مجید مظفری: ضرورت حمایت دولت و سندیکا و انجمن از بازیگران

در اینجا تمام بازیگرانی که سنشان از یک حدی بالاتر می‌رود، فراموش می‌شوند؛ در صورتی که هیچ جای دنیا این‌طور نیست و هر هنرپیشه‌ای در تمام دنیا به یک جا و یک دفتری وابسته است که برایش کار جور می‌کنند؛ آنها سندیکا دارند، نمی‌گذارند بیکار باشند و فراموش شوند. الان یکسری از هنرپیشه‌های قدیمی هالیوود را گهگاه در فیلم‌ها می‌بینیم. این‌ها حمایت دولتی، سندیکایی و انجمنی می‌شوند اما در سینمای ایران این‌طور نیست.

گفت وگوی این بازیگر سینما و تلویزیون با ایسنا

آن روز، روز عقد کنان دختر حاکم بود. نانواها با هم شور کرده بودند و نان سنگکی پخته بودند که نظیرش را تا آن وقت هیچکس ندیده بود. میهمان‌ها دسته دسته به اتاق عقد کنان می‌آمدند و نان را تماشا می‌کردند.

سووشون
سیمین دانشور

نگاره
پریسا نوراللهی

کتابخوانی

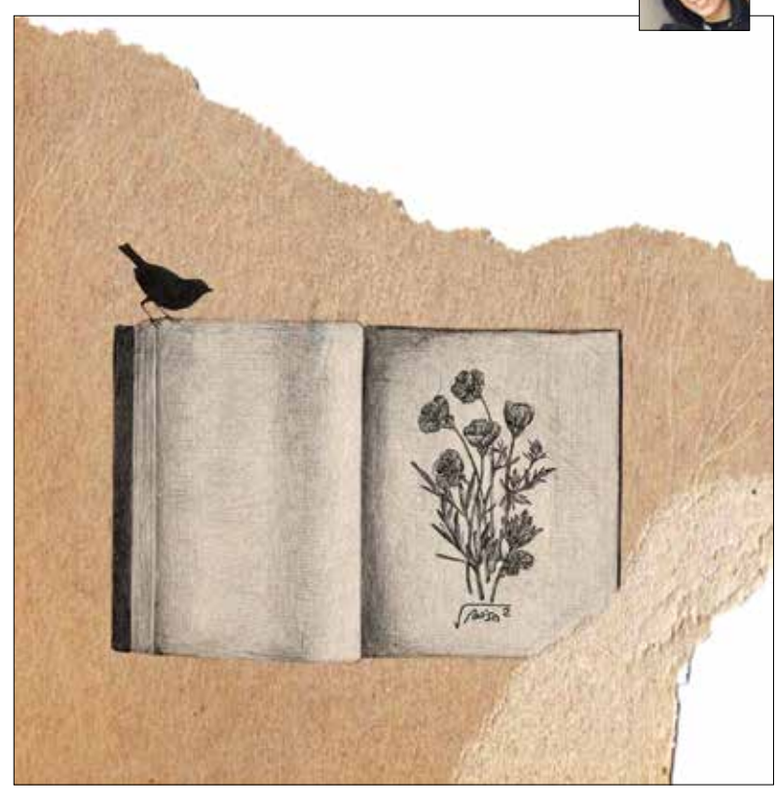

هنرمندان در فضای مجازی

فضای مجازی امروز هنرمندان بیشتر به تولید و آثار کارهایشان مربوط می‌شود. از روی صحنه رفتن یک تئاتر تا رونمایی سریال و گرفتن پروانه نمایش. از سویی بعضی هنرمندان هم در صفحات خود تولد لیندا کیانی و پارسا پیروزفر بازیگر را تبریک گفته‌اند. و بعضی هم به تحولات افغانستان پرداخته‌اند. همچنین هنرمندان موسیقی کشور مثل حسام‌الدین سراج در صفحات خود قطعاتی از اجراهای خود را به نمایش گذاشته‌اند.

■ **واکسن برای هنرمندان**

این روزها واکسن سرعت گرفته و این خبر خوش به اهالی موسیقی هم رسیده است. خانه موسیقی ایران هم با انتشار یک خبر از ایجاد پایگاه واکسیناسیون در خانه موسیقی خبر داد تا هنرمندانی که عضو صندوق هنر نیستند، در این پایگاه واکسن بزنند. در بخشی از این بیانیه آمده است: «در این خصوص و به‌منظور ایجاد محیطی امن و با آرامش جهت پذیرایی اهالی موسیقی در محل خانه نیاز به تمهیداتی از جمله ثبت‌نام و مدیریت زمان برای دعوت از هنرمندان بود و لذا بزودی سامانه‌ای از طریق سایت و کانال‌های ارتباطی رسمی خانه موسیقی اعلام و خبر آغاز واکسیناسیون در سایت خانه منتشر خواهد شد. روابط عمومی خانه موسیقی از همه اعضای محترم خانه و اصحاب رسانه انتظار دارد در این خصوص تنها اخبار سایت رسمی این نهاد را ملاک قرار دهند.»

■ **چهره‌ها**

مسعود صالحی کارگردان تئاتر با انتشار ویدیویی نمایش تئاتر جدیدش به نام «دروغ» را که قرار است هر روز ساعت ۱۸ در عمارت نوفل لوشاتو اجرا شود، در صفحه اینستاگرامش به نمایش گذاشته است. بازیگران این تئاتر، ساناز روشنی، مرتضی خدمتلو، زهره فضلی و منوچهر رمضانی هستند و پیش‌فروش بلیت‌های نمایش در سایت تیوال است.

گلاره عباسی بازیگر سینما با انتشار پادکست سینما خاطره به بررسی فیلم سینمایی ستارخان پرداخته است. او نوشته: «این گروه روز پنجشنبه ۲۵ شهریور ماه، ساعت ۱۹ بیست و هفتمین قسمت از پادکست «سینما، خاطره» را با روایت و تحلیل فیلم سینمایی «ستارخان» ساخته علی حاتمی منتشر می‌کند. ایوب آقاخانی نویسنده، کارگردان و بازیگر، داستان «ستارخان» را روایت کرده و علی علایی منتقد سینما به تحلیل این فیلم و حواشی آن پرداخته است.»

ناهید طباطبایی نویسنده رمان «چهل سالگی» بخشی ازآن را منتشر کرده است. در این بخش آمده است: «دوست داشتن یا عادت کردن مسأله اینجاست. عشق یا عادت. عشق یا دوست داشتن.» این کتاب درباره زن کارمندی است به نام آلاله که در آستانه چهل سالگی دچار دردسرهای پای گذاردن در میانسالی شده است.

■ **چه خبر؟**

«پسران دریا» به کارگردانی افشین هاشمی پروانه نمایش گرفت. این خبری است که بهروز نشان در مقام تهیه‌کننده در صفحه خود منتشر کرده است. او در ذیل این عکس نوشته: «پسران دریا» پیش از این در بخش پانوراما‌ی جشنواره بین‌المللی فیلم شانگهای به نمایش در آمده بود. در این فیلم مونا فرجاد در کنار دو نوجوان از شمال و جنوب کشور به نام‌های یاسین حبیب‌پور و منیب بزرگ‌زاده به همراه پیام امیرعبداللهیان، مهنوش شیخی، حسن خلدون، علی بحری، آیسان حداد و افشین هاشمی بازی کرده‌اند.»

یکصد و نود و هشتمین نشست از سلسله جلسات صبح پنجشنبه مجله بخارا در ساعت ۹و۳۰ صبح پنجشنبه بیست و پنجم شهریور ۱۴۰۰ در محل کتابفروشی فرهنگان قریب با حضور دکتر فرهنگ رجایی، دکتر آرمینا آرام، دکتر قدیر نصری و علی دهباشی به صورت مجازی برگزار می‌شود. این نشست به مناسبت انتشار جدیدترین کتاب دکتر رجایی «حضور و امر سیاسی؛ در انسان‌ورزی» که توسط انتشارات مک‌میلان در سال ۲۰۲۱ در نیویورک و لندن منتشر شده است، برگزار می‌شود. به خاطر شرایط کرونا پخش این مراسم از طریق فضای مجازی خواهد بود.

خانواده تئاتر هنوز امیدوار است

یادداشت

سید عماد عامری مقدم
مدیر تماشاخانه مِلِک

تماشاخانه‌های خصوصی در این سال‌های اخیر به عنوان قلب تپنده هنر تئاتر عمل کردند، قبل از این؛ اگر کارگردانی می‌خواست نمایشی را به صحنه ببرد، باید مدت‌ها در انتظار برای اجرا در یک سالن عمومی می‌ماند و آخر سر هم به دلایل فراوان از جمله همین صف طولانی برای نوبت اجرا و مسائلی دیگر به اجرا نمی‌رسید؛ اما با شکل‌گیری بخش خصوصی و قوت گرفتن تماشاخانه‌های خصوصی که اقتصاد تئاتر را متحول کردند، ماجرا فرق کرد و استعدادهای زیادی توانستند در این عرصه توانایی‌های خود را ارائه کنند.

طی دو سال اخیر و شیوع ویروس کرونا در وهله اول تئاتر با چالش‌های سنگین روبه‌رو شد و به همین موازات فعالیت تماشاخانه‌های خصوصی به عنوان یک رکن اصلی که شکل‌دهنده زیر ساخت‌ها بودند، به دلیل تعطیلی‌های مکرر و گاه طولانی و گاه کوتاه مدت، با چالش‌هایی جدی روبه‌رو شد و از همه مهم‌تر، زیربار کرایه ملک و... در تنگناهای شدید مالی قرار گرفتند.

از سوی دیگر فرآیند اخذ مجوز برای نمایش‌هایی که آمادگی اجرا داشتند هم با چالش‌هایی جدی روبه‌رو شد و این پروسه برای متقاضیان به پروسه‌ای طولانی و فرسایشی تبدیل شد تا جایی که بسیاری از آنها از اجرا منصرف شدند.

به همین دلیل هم بسیاری از تهیه‌کنندگانی که می‌خواستند چراغ سالن‌ها و تئاتر خاموش نشود ترجیح دادند تا بهتر شدن شرایط کار نکنند و همه اینها باعث شد امروز با آینده مبهم تئاتری‌ها مواجه باشیم.

امروز بر کسی پوشیده نیست که طی یک سال اخیر بسیاری از هنرمندان این عرصه با چالش‌های جدی مالی و اقتصادی مواجه شدند و کمک‌هایی که به آنها شد نیز آن‌چنان تأثیری در بهبود شرایط نداشت. متأسفانه در تئاتر ما این امکان به‌وجود نیامد که تئاتر هم مثل سینما به صنعت تبدیل شود و تا داشت کمی جان می‌گرفت، ویروس کرونا از راه رسید و نگذاشت این اتفاق بیفتد و با همان گام آهسته کمی به مقصد نزدیک شویم.

ما انتظار داریم تئاتر اولویت مدیران فرهنگی باشد و در عمل و اجرا این رویکرد بسط پیدا کند و تا در این برهه که کرونا آسیب‌هایی جدی به اقتصاد هنر و هنرمندان وارد کرد، این توجه و اولویت‌سازی، کمی از بار مشکلات و آسیب‌ها را کم کند. نکته تکراری اما واقعی است که در این دوره تلخ کرونایی بسیاری از بازیگرانی که در این حوزه تئاتر فعال بودند مجبور شدند به شغل‌های دیگر روی بیاورند.

نشاط و رضایت اجتماعی با هنر و آوا

هنر و روان

شهره طاعتی
مددکار اجتماعی

یکی از رسالت‌های مهم و اساسی هنر، ایجاد زیبایی، نشاط پایدار و رضایت درونی در افراد است. برای پرداختن به هر یک از این مؤلفه‌ها می‌توان ساعت‌ها و روزها صحبت کرد. در این یادداشت به صورت مختصر به نقش هنر زیباسازی بصری و شهری اشاره می‌کنیم.

اگر کمی دانش روانشناسی داشته باشیم و کمی نیز ازعلم جامعه شناسی و رفتارشناسی بدانیم متوجه می‌شویم که انسان‌ها برای دستیابی به آرامش نیاز به نشاط درونی دارند که بخش عمده ای از آن از طریق زندگی شخصی و دیدگاه های خودشان به دست می‌آید، اما بخش مهم دیگر آن از طریق جامعه و محیط‌های بیرونی تأمین می‌شود. به طور مثال فردی که از منزل خارج می‌شود و مسیری را تا محل کارش طی می‌کند یا دانش آموزی که پس از گذشتن از کوچه‌ها و خیابان به مدرسه‌اش می‌رسد، سالمندی که اوقات فراغت خود را در پارک یا محیطی خارج از خانه با دوستانش می‌گذراند. حال اگر بخواهیم از بعضی شاخه‌های هنر برای بهتر شدن کیفیت زندگی این افراد استفاده کنیم، چه اقداماتی می‌توانیم انجام دهیم؟ و چه اثراتی بر روان افراد می‌گذاریم؟

اگر فقط از هنر نقاشی و رنگ آمیزی در زیباسازی دیوارها، پیاده راه ها و... استفاده کنیم و اشکال متنوع و مختلفی را که هر کدام حامل پیام هایی مثبت و نشاط آور هستند روی آنها بکشیم، می‌توانند هم چشم بیننده را نوازش دهند و هم ظاهر شهری را از رنگ‌های تیره و کدر ناشی از آلودگی خودروها و زباله‌ها، به رنگ‌های شاد و دلپذیر تغییر دهند.

به کارگیری حتی یک شاخه هنری در این زمینه نتایج بسیاری به همراه دارد که می‌تواند زیربنای فرهنگ‌سازی بسیاری از رفتارهای اجتماعی شود. وقتی مردم یک محله و یک شهر با ظاهر زیبای شهرشان مواجه می‌شوند به صورت خودکار از ریختن زباله در معابر احتیاط می‌کنند، از درختان کوچه و خیابان محافظت می‌کنند زیرا منفعتی که بواسطه یکی از شاخه‌های هنر برایشان ایجاد شده آنها را شهروند مطلع و آگاه ساخته است چرا که زیبایی ظاهری، نوازش چشم‌ها و در نهایت آرامش بصری است که در روانشناسی نیز به آن اشاره شده و در طولانی مدت باعث ایجاد نوعی نشاط و رضایت اجتماعی می‌شود.

حال به این فکر کنیم که در کنار استفاده از هنر نقاشی و رنگ‌ها در جامعه شهری، حضور هنرمندانی که موسیقی را خوب می‌شناسند و طنین سازهایشان در معابر و خیابان‌ها چه تأثیری بر روان و خلق آدم ها می‌تواند داشته باشد. پخش موسیقی خوب نیز در فرهنگ و سلیقه اجتماعی تأثیر مستقیم دارد. آدم هایی که به صورت روزانه از خیابانی رد می‌شوند که موسیقی در آن جاری است با افرادی که از مسیری تردد دارند که فقط هیاهو، ترافیک، آلودگی هوا و نزاع و درگیری وجود دارد ، مقایسه کنید.

خلق و رفتار کدام دسته از افراد با آرامش، نشاط و لبخندی بر چهره همراه است؟ دیدن و شنیدن هنر می‌تواند نقش مهم و مؤثری در آرامش درونی و شادی پایدار اجتماعی ایفا کند.

دو روایت برای داستان آشنا

پیشنهاد

برای کودکان قصه بخوانید چه داستان‌های امروزی و چه داستان‌های فولکور و قدیمی. نویسندگان متعددی در ایران و جهان به سراغ داستان‌های فولکلور و قدیمی می‌روند و این داستان‌ها را با توجه به شرایط حال و جامعه امروزی می‌نویسند. یکی از این کتاب‌ها «مجموعه یک قصه و دو قصه» است که با محور قرار دادن داستان‌های قدیمی ایرانی و فولکلور ایرانی نگاهی نو به این داستان‌ها داشته است. در معرفی این کتاب‌ها آمده است: «هر یک از این کتاب‌ها دو داستان دارد که به هم ارتباط دارند؛ اما از دو زاویه دید یا در دو مکان متفاوت روایت شده‌اند.

این کار به کتاب کاغذی فرمی سینمایی می‌دهد و به مخاطب اجازه می‌دهد فیلمی را که با چند دوربین از زاویه‌های مختلف فیلمبرداری شده تماشا کند.» کتاب اول «یک گرگ و سه بزغاله/ یک بز و سه بچه گرگ» است که عذرا جوزدانی آن را نوشته است. این داستان دو روایت است، روایت اول به قصه اصلی بزبز قندی نزدیک است و در خانه بزها اتفاق می‌افتد اما داستان دوم در خانه گرگ‌ها با حضور بچه گرگ‌ها روایت می‌شود. این روایت باعث می‌شود که کودکان با دیدگاه‌های متعددی آشنا شوند و از قضاوت کردن فاصله بگیرند.

اما کتاب دوم «حسنی و ننه حسنی و درخت سیب/ دویست و بیست و چهار سیب برای عروسی» که براساس داستان حسن کچل معصومه یزدانی آن را نوشته است. اینجا هم کودک با دو روایت مواجه است. روایت اول را ننه حسن تعریف می‌کند و داستان دوم را حسنی تعریف می‌کند که به تنبلی شهره است. این دو کتاب باعث می‌شود که کودک درباره اثر فکر کند و به جای قضاوت کردن خود را به جای آنها بگذارد و از این مسیر بیاموزد.

اما این پایان این دو کتاب نیست. این کتاب با بازی‌هایی همراه است که توسط علی مولوی طراحی شده است. به عبارت دیگر با خواندن کتاب داستان تمام نمی‌شود بلکه در ذهن و تخیل کودک ادامه می‌یابد. بد نیست بدانید که این دو کتاب برنده «نخستین جشنواره ملی بازآفرینی متون کلاسیک ادبیات فارسی کودکان ونوجوانان؛ جایزه ویژه مهدی آذریزدی» شده است.

■ **مجموعه یک قصه، دو قصه**
■ **یک گرگ و سه بزغاله/ یک بز و سه بچه گرگ**
■ **نویسنده: عذرا جوزدانی، تصویرگر: میترا عبدالهی**
■ **حسنی و ننه‌حسنی و درخت سیب/ دویست و بیست و چهار سیب برای عروسی**
■ **نویسنده: معصومه یزدانی، تصویرگر: سمیه محمدی**
■ **ناشرچ**

تاریخ نهضت عاشورا-۳۲

نشانه هایی از تحریف مکتب شام در تاریخ حلب

آیین

اسماعیل علوی
دبیر گروه پایداری

یکی از منابع کمتر شناخته شده عاشورا کتاب «ترجمة الامام الحسین(ع)» تألیف کمال‌الدین عمربن احمدبن ابی جراده حلبی معروف به ابن عدیم می‌باشد. این کتاب در اصل بخشی از کتاب «بغیه الطلب فی تاریخ حلب» است. نخستین اثر درباره تاریخ شهر حلب در ۱۲ جلد که دربرگیرنده احوال شخصیت‌ها، صحابه و تابعین، عالمان، حاکمان، سرزمین، مردم و دیگر مسائل جغرافیایی، سیاسی، علمی و مذهبی حلب می‌باشد.

نسخه‌ای از این کتاب در کتابخانه سلطان احمد ثالث ترکیه از مجموعه توپقاپی موجود است. گرچه نام کتاب تاریخ حلب است، اما در واقع تاریخ اسلام می‌باشد و اثری تراجمی (شرح حال‌نگاری) است که شرح حال بسیاری از شخصیت‌ها، صحابه، تابعین و عالمانی که ساکن یا مرتبط با حلب بوده‌اند و به این شهر سفر کرده‌اند در این کتاب به‌صورت حدیث و مرویات بیان شده که مؤلف با ارائه سلسله سند آنها را روایت کرده است. البته هنوز بخش‌هایی از تاریخ حلب مفقود است و به دست ما نرسیده که به عقیده برخی محققین حجم بخش مفقود آن از بخش یافته شده آن بیشتر است. بخشی از این کتاب به شرح حال امام حسین(ع) اختصاص دارد و ضمن آن مطالب قابل توجهی در ارتباط با امام حسین (ع) و واقعه عاشورا آمده است. مقتل امام حسین(ع) در این کتاب یک مقتل کامل است. مؤلف، این مقتل را از کتاب «الاخبار الطوال» ابوحنیفه دینوری (م۲۸۳.ق) نقل کرده است. اثری که از نظر تاریخی و زمانی بر تاریخ طبری، تألیف مورخ مشهور جریر طبری (م ۳۱۱ .ق) مقدم است، اما اهمیت طبری از این جهت بیشتر است که اخبار تاریخی را مستند می‌آورد و سلسله سند روایات را ذکر می‌کند در حالی که دینوری این سلسله اسناد را نقل نکرده است. عمده نقل‌های دینوری در این مقتل، از «مدائنی» (۷۵۲-۲۲۴ هـ. ق) و «هشام بن سائب کلبی» (م ۱۴۶.ق) است که هر دو نفر از ابومخنف نقل می‌کنند. یعنی ریشه این مقاتل هم به ابومخنف برمی‌گردد. ابن عدیم گرچه درکتابش حرفی از خود به آنها نیفزوده اما نگاه وی به زندگی امام حسین(ع) و انتخاب او از بین متون مختلف جالب توجه است. از میان وقایع تاریخ اسلام، تحولات عراق که با جنبش‌های شیعی ارتباط تنگاتنگی دارد از جمله واقعه کربلا، قیام مختار و جنبش عباسیان در این کتاب با تفصیل بیشتری بیان شده‌اند.

شهر حلب از قرن چهارم تا نیمه قرن ششم شیعه نشین بوده و مذهب غالب آن تشیع بوده است. خاندان بنی زهره که عالمان بنامی از آن برخاسته‌اند از این خطه می‌باشند. ابن شهرآشوب مازندرانی دانشمند گرانقدر قرن ششم هم با اینکه در ایران آوازه فضل و منزلتش پیچیده بود، به حلب کوچ می‌کند و در همان جا هم از دنیا می‌رود. نکته مهم این است که شرح حال برخی عالمان در این کتاب هست که در هیچ کتاب دیگری پیدا نمی‌شود. این زمینه‌ها موجب شده تا ابن عدیم به واقعه عاشورا به نحو جدی بپردازد و حجم قابل توجهی از کتاب خود را به مقتل گزارش وقایع عاشورا اختصاص دهد. وی در این بخش حتی اینکه چه بلایی بر سر قاتلین امام حسین(ع) آمد را ذکر کرده و اشعاری که در رثا و مرثیه امام حسین(ع) سروده شده را گلچین و آورده است.

کتاب ترجمة الحسین (ع) دسته‌بندی خوبی دارد و مطالبی را شامل می‌شود که برای پژوهشگران مفید است. اما از انعکاس مطالب سست و غیرمستند مصون نبوده و روایت‌های غیرمستند و غیرقابل باور در آن تکرار شده است.

به عنوان مثال آورده است که؛ «بعد از اینکه حضرت را به شهادت رساندند، دشمنان حمله کردند و همه چیز را ناجوانمردانه غارت کردند و از جمله مال التجاره‌ای که پیش از این توسط حضرت از کاروانی که به سوی شام می‌رفت و ضبط شده بود به غارت رفت!» طرح چنین مطالبی که ساخته و پرداخته مکتب تاریخ‌نگاری شام است، دون شأن امام می‌باشد و با شواهد تاریخی و عقلی جور درنمی‌آید.

عکس نوشت

میثم عبدال، هنرمند کویتی به یاد گریز شجاعانه ۶ زندانی فلسطینی که با استفاده از یک قاشق زنگ زده تونلی حفر کردند و از زندان جلبوع رژیم صهیونیستی فرار کردند، یک مجسمه با طرح دستی که یک قاشق را در مشت خود گرفته، درست کرد./ایسنا